

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Nove občine.

O bodočnosti novih naših občin je na zasedanju banovinskega sveta v Ljubljani, ki je bilo v prvi polovici meseca februarja, g. dr. Vončina, načelnik politično-upravnega oddelka, izjavil med drugim sledeče:

»Novi občinski zakon, ki naj bi preustroji in poenoti občinsko upravo v vsej državi, je nudil s svojim priprostim in naglim komasacijskim postopkom tako ugodno priliko za uresničenje starih teženj o združitvi občin, da banska uprava ni smela zamuditi te prilike in po zakonu danega ji polletnega roka, in to tem manj, ker stanje občin v dravski banovini ni bilo v skladu z novim zakonom in ker se ob starem stanju občin niti ne bi mogli izvoliti organi občine, kakršne uvaja novi zakon. Zaradi nenadno odrejenih občinskih volitev se je moral ugotovitelni postopek kar najhitreje skončati, in tako je bil ministrstvu notranjih poslov že v pričetku septembra predložen obširen predlog, vsebujoč dalekosežne teritorialne izpremembe v malošane vseh občinah te banovine. G. minister si je predlog usvojil v svoji uredbi z dne 5. septembra 1933, ki je bila objavljena tudi v »Službenem listu« banske uprave in v dnevnem časopisju, in na koje podstavi so bile izvedene lanske občinske volitve.

Ker združitev občin po tej uredbi ponekod ni ustrezala potrebam naroda, in ker je v vsej naglici sestavljena septemberska uredba imela res več pomanjkljivosti, se je takoj po volitvah uvedla delna revizija komasacije. Po končanih ugotovitvah je bil predložen ministrstvu nov predlog, ki vsebuje precej izprememb. Pričakovati je, da bo ta predlog v kratkem sprejet in objavljen kot izprememba prvotne komasacijske uredbe.

Število podeželskih občin dravske banovine je reducirano od 1063 na 364, torej približno na eno tretjino napram prejšnjemu stanju. Povprečno ima naša občina sedaj nekaj pod 3000 prebivalcev, s čimer je prilično ustrezno zakonu in dosežena nujno potrebna enotnost v državi. Davčna moč povprečne občine je znatno dvignjena, in lahko bo sedaj izvesti reorganizacijo občinske uprave ter jo dvigniti z nastavitvijo splošno in strokovno izobraženega osebja in primerno opremo in ureditvijo občinskih uradov. Glavno pa je, da bo nova občina kos tudi večjim nalogam, ki jih ji daje sodobnost, in da bo s svojimi večjimi sredstvi zamogla sploh izvajati smotreno občinsko politiko. Imamo še sicer vedno nekaj po številu prebivalstva in po davčni moči malih občin, a te izjeme so utemeljene v posebnih terenskih in naselbenih prilikah dotičnih krajev in se ne morejo odpraviti. — V letu 1933 so prispevale za uradne prostore sreskih načelstev vse občine v celi banovini skupaj 527.925 Din, kar v primeri s 66.015.715 Din celotnih proračunskih izdatkov dotičnih ne znese niti eden odstotek. Za splošno stanje naših občinskih financ ta obremenitev tedaj ni odločujoča. Nekoliko večji so prispevki avtonomnih mestnih občin in njih okolice za vzdrževanje državne policije. Ti so znašali v letu 1933 v vsej banovini 2.138.268 Din, kar da napram 80.292.600 Din njihovih celotnih proračunskih izdatkov 2.7%. Ker morajo ostale občine nositi vse stroške za policijo same, tako da mnogo prekašajo odstotek izdatkov v avtonomnih mestih, je položaj teh mest razmeroma še mnogo ugodnejši, ker bi jih vzdrževanje lastne policije stalo mnogo več.

Višji so izdatki občin za stanarine in kurivo za učiteljstvo in za nagrade veroučiteljem. Za učiteljske stanarine so izdale v letu 1933 selske občine 2.160.000 Din, za kurivo 750.000 Din in za katehetske nagrade 2.400.000 Din,

skupaj torej 5.310.000 Din ali 7% vseh občinskih izdatkov. Mestne občine so dale za stanarine 875.000 Din. Izdatki vseh občin v banovini v omenjene namene so znašali 6.185.000 Din, to je 25% vseh šolskih proračunov. Kakor vidimo, je ta znesek sicer znaten, vendar navadno ni tolik, da bi bil v stanu sam zase ogrožati proračunsko ravnovesje upravne občine.

V tekočem letu bo treba nove občine organizirati. Nadaljevati in dovršiti bo likvidacijo starih občin, kjer bo najtežja stvar likvidacija aktivne in pasivne imovine, ki marsikje ne bo šla brez sporov. Urediti je občinske urade, ustanoviti službena mesta in urediti službene odnose občinskih uslužbencev s pravili, izdanimi v okviru uredbe, ki je tudi predmet temu zasedanju banovinskega sveta. V sklad z novim občinskim zakonom bo spraviti poslovanje občin in občinskih podjetij, preurediti vse ostale občinske uredbe in pravilnike. Organizirati se bodo morale podobne po novem zakonu, sklicati krajevni zbori in izvesti volitve krajevnih starešin, likvidirati gospodarski odbori na bivšem Kranjskem. S tem bo željam prebivalstva po dekoncentraciji občinske uprave v veliki meri ustrezno.

Smrtno ponesrečeni belgijski kralj
Albert I.

Novi belgijski kralj Leopold III. in
njegova soproga.